

Justitieutskottets betänkande

1977/78:32

med anledning av propositionen 1977/78:126 om ersättning för brottsskador jämte motioner

Propositionen m. m.

I propositionen 1977/78:126 har regeringen (justitiedepartementet) efter hörande av lagrådet föreslagit riksdagen att anta ett i propositionen framlagt förslag till brottsskadelag.

I propositionen har dessutom föreslagits att riksdagen skall

dels godkänna att en brottsskadenämnd med de uppgifter som angetts i propositionen inrättas den 1 oktober 1978,

dels till Brottskadenämnden för budgetåret 1978/79 anvisa ett förslagsanslag av 780 000 kr.,

dels till Ersättning för skador på grund av brott anvisa ett förslagsanslag av 2 000 000 kr. för budgetåret 1978/79 att disponeras fr. o. m. den 1 oktober 1978.

Rörande propositionens huvudsakliga innehåll hänvisar utskottet till vad utskottet anför under rubriken Utskottet.

I samband med propositionen behandlar utskottet de med anledning av propositionen väckta motionerna 1977/78:1861 och 1977/78:1862. Motionsyrkandena redovisas nedan på s. 5.

I ärendet har till utskottet inkommit en skrift från Konsortiet för Patientförsäkring.

.Det vid propositionen fogade lagförslaget är av följande lydelse.

Propositionens förslag till Brottsskadslag

Härigenom föreskrivs följande.

Inledande bestämmelser

1 § Denna lag gäller ersättning av statsmedel för skada till följd av brott (brottsskadeersättning).

Lagen tillämpas om brottet har begåtts i Sverige. Vid personskada är lagen dessutom tillämplig om brottet har begåtts utomlands mot någon som hade hemvist i Sverige. Lagen tillämpas dock ej, om brottet och den skadelidande har så ringa anknytning till Sverige att det inte är rimligt att skadan ersätts av svenska statsmedel.

Förutsättningar för brottsskadeersättning

2 § Brottsskadeersättning utgår för personskada. Som personskada ersätts även skada på kläder, glasögon och liknande föremål som den skadade bar på sig vid skadetillfället.

3 § Brottsskadeersättning utgår för sakskada i fall då brottet har begåtts av någon som var

1. intagen i kriminalvårdsanstalt,
2. inskriven vid eller intagen i ungdomsvårdsskola,
3. intagen i allmän vårdanstalt för alkoholmissbrukare, såvitt gäller försökspermitterad dock endast om han bodde på inackorderingshem eller fick familjevård.
4. häktad enligt beslut som hade verkställts, eller
5. underkastad motsvarande frihetsberövande i Danmark, Finland, Island eller Norge.

Första stycket tillämpas även på ren förmögenhetsskada, om särskilda skäl föreligger.

4 § Brottsskadeersättning utgår för sakskada och ren förmögenhetsskada även i annat fall än som avses i 3 § i den mån den skadelidandes möjligheter att försörja sig allvarligt har äventyrats genom skadan eller ersättningsbehovet annars, med hänsyn till hans ekonomiska villkor och omständigheterna i övrigt, framstår som särskilt angeläget.

Bestämmande av brottsskadeersättning

5 § Brottsskadeersättning med anledning av personskada bestäms enligt 5 kap. 1–5 §§ skadeståndslagen (1972:207).

Livränta utgår endast när ersättningen är av väsentlig betydelse för den skadelidandes framtida vård eller försörjning. Livränta värdesäkras enligt lagen (1973:213) om ändring av skadeståndslivräntor.

Brottsskadeersättning med anledning av sakskada bestäms enligt 5 kap. 7 § skadeståndslagen (1972:207).

6 § Vid bestämmande av brottsskadeersättning avräknas skadestånd på grund av skadan som skadevållaren har betalat eller kan antagas ha förmåga att betala.

7 § Vid bestämmande av brottsskadeersättning med anledning av personskada avräknas, förutom skadestånd, annan ersättning som den skadelidande har rätt till på grund av skadan och som inte har avräknats redan med stöd av 5 kap. 3 § skadeståndslagen (1972:207). Avräkning sker dock ej i den mån ersättningen motsvarar ett sparande från den skadelidandes sida.

Vid bestämmande av brottsskadeersättning med anledning av sakskada eller ren förmögenhetsskada avräknas, förutom skadestånd, annan ersättning som den skadelidande har rätt till på grund av skadan.

8 § Vid bestämmande av brottsskadeersättning för skada på egendom, som ej var försäkrad mot skaderisken och som den skadelidande måste antagas ha underlåtit att försäkra på grund av omfattningen av sina tillgångar och riskspridningen i sin verksamhet, avräknas försäkringsersättning som skulle ha utgått om försäkring hade funnits.

Vid bestämmande av brottsskadeersättning för skada på egendom, som enligt vedertaget bruk borde ha hållits försäkrad mot skaderisken men som den skadelidande har försummat att försäkra, avräknas i skälighetsomfattning försäkringsersättning som skulle ha utgått om försäkring hade funnits.

9 § I fråga om jämkning av brottsskadeersättning på grund av medverkan genom vållande på den skadelidandes sida tillämpas 6 kap. 1 § skadeståndslagen (1972:207).

Brottsskadeersättning kan även i fall då det inte följer av första stycket sättas ned eller falla bort, om särskilda skäl föreligger med hänsyn till att den skadelidande eller, om skadan har lett till döden, den avlidne genom sitt uppträdande i samband med brottet eller på annat liknande sätt uppsåtligt eller av oaktsamhet har ökat skaderisken. Vid sakskada eller ren förmögenhetsskada kan ersättningen också sättas ned eller falla bort, om särskilda skäl föreligger med hänsyn till att den skadelidande genom underlåtenhet att vidtaga sedvanliga försiktighetsåtgärder uppsåtligt eller av oaktsamhet har ökat skaderisken.

10 § Vid personskada och vid sakskada eller ren förmögenhetsskada avräk-

nas ett självriskbelopp. Beloppet fastställs av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer och beräknas med ledning av de lägsta självriskbelopp som tillämpas här i landet vid konsumentförsäkring som innefattar skydd mot skada till följd av brott.

Första stycket gäller ej i fråga om skada till följd av brott av någon som avses i 3 §, om brottet har begåtts på eller i närheten av anstalt eller annan plats där han var omhändertagen eller fick vård eller om i övrigt särskilda skäl föreligger.

11 § Brottsskadeersättning med anledning av personskada som fastställs i form av engångsbelopp utgår med högst tjugo gånger det basbelopp enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring som gäller då ersättningen bestäms. Ersättning som fastställs i form av livränta utgår för varje år med högst tre gånger det basbelopp som gäller då ersättningen bestäms.

Brottsskadeersättning med anledning av sakskada och ren förmögenhetskada utgår med högst tio gånger det basbelopp som gäller då ersättningen bestäms.

Prövningen av ärende om brottsskadeersättning

12 § Ärende om brottsskadeersättning prövas av brottsskadenämnden. Regeringen kan dock föreskriva att annan myndighet skall pröva ärende om ersättning för skada vållad av någon som avses i 3 § 1 eller 2, om ansökan gäller ersättning med högst 500 kronor. Mot beslut av sådan myndighet förs talan hos brottsskadenämnden genom besvär.

Mot brottsskadenämndens beslut får talan inte föras.

13 § Brottsskadenämnden består av ordförande, vice ordförande och tre andra ledamöter. Ordföranden och vice ordföranden skall vara lagfarna och erfarna i domarvärv.

Brottsskadenämnden är beslutför med fyra ledamöter.

I den utsträckning som regeringen föreskriver får ordföranden, vice ordföranden eller tjänsteman vid brottsskadenämnden på nämndens vägnar avgöra ärende om brottsskadeersättning som ej är av principiell betydelse eller annars av större vikt.

14 § Ansökan om brottsskadeersättning skall göras inom två år från det att brottet begicks. Föreligger särskilda skäl kan ansökan prövas även om den har kommit in för sent.

Ansökan prövas endast om brottet har anmälts till åklagare eller polismyndighet eller om sökanden visar giltig anledning till att sådan anmälan inte har gjorts.

15 § Kostnad för biträde eller utredning i ärende om brottsskadeersättning kan ersättas av allmänna medel, om synnerliga skäl föreligger med hänsyn till sökandens ekonomiska förhållanden och övriga omständigheter.

Övriga bestämmelser

16 § Anspråk på brottsskadeersättning får inte överlåtas innan ersättningen är tillgänglig för lyftning.

Anspråk på brottsskadeersättning med anledning av personskada får inte tagas i mät för den skadelidandes skuld. Utmätning av livräntebelopp kan dock ske enligt vad som föreskrivs i utsökningslagen (1877:31 s. 1).

17 § Utgår brottsskadeersättning, inträder staten intill det utgivna beloppet i den skadelidandes rätt till skadestånd till den del detta ej har avräknats vid bestämmande av ersättningen. Detsamma gäller beträffande annan förmån på grund av skadan som hade bort avräknas vid ersättningsbestämmande men som då inte var känd.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 1978.

Motionerna

I motionen 1977/78:1861 av Nils Hörberg (fp) och Essen Lindahl (s) hemställs att riksdagen begär att regeringen undersöker möjligheten att förbilliga administrationen av brottsskaderegleringen genom att för denna anlita den inom försäkringsbolagen redan etablerade skaderegleringsorganisationen i stället för att bygga upp en statlig administration.

I motionen 1977/78:1862 av Hans Nyhage (m) hemställs att riksdagen hos regeringen anhåller om förslag att organisationen av skaderegleringen i samband med brottsskador skall ske i enlighet med vad som anges i motionen.

Utskottet

Brottsskadelagen

I propositionen föreslås en brottsskadelag med nya regler om ersättning av statliga medel för brottsskador (brottsskadeersättning). Det nya ersättnings-systemet avses ersätta de nuvarande, provisoriska systemen som ger ersättning av allmänna medel för s. k. rymlingsskador och personskador i allmänhet på grund av brott.

Den nya lagen innebär att den nuvarande behovsprövningen vid vanliga personskador tas bort och att ersättning för såväl person- som egendoms-

skador i stället skall utgå enligt den skadeståndsrättsliga grundsatsen om full gottgörelse för skadan. Även i övrigt skall skadeståndsrättsliga grundsatser tillämpas i princip.

I fråga om egendomsskador har ersättningsrätten begränsats till de särskilt angelägna ersättningsbehoven. Ersättning skall sålunda utgå om den skadelidandes försörjningsmöjligheter allvarligt har äventyrats genom skadan eller om ersättningsbehovet i övrigt framstår som särskilt angeläget med hänsyn till den skadelidandes ekonomiska villkor och omständigheterna i övrigt. Dessutom skall ersättning utgå om skadevållaren varit omhändertagen i bl. a. kriminalvårdsanstalt, ungdomsvårdsskola eller häkte.

Brottsskadeersättningen utgår endast om och i den mån ersättning för skadan inte kan erhållas av den skadevållande eller på grund av försäkring eller liknande. Vid personskada och vid sakskada eller ren förmögenhetsskada skall avräknas ett självriskbelopp som avses ligga i nivå med den lägsta självrisk som tillämpas vid försäkring för brottsskador, f. n. ca 300 kr. Brottsskadeersättning med anledning av personskada som fastställs i form av engångsbelopp skall utgå med högst tjugo gånger det basbelopp som gäller då ersättningen bestäms. För ersättning med anledning av sakskada och ren förmögenhetsskada har maximibeloppet bestämts till tio gånger basbeloppet.

En annan begränsning när det gäller möjligheten att få ersättning består i att ersättningen skall kunna nedsättas ej endast såsom inom skadeståndsrätten på grund av medvållande från den skadelidandes sida utan även då denne genom sitt uppträdande i samband med brottet eller på annat liknande sätt uppsåtligen eller av oaktsamhet ökat skaderisken.

Ärenden om brottsskadeersättning skall prövas av en ny myndighet, brottsskadenämnden. Nämnden skall bestå av ordförande och vice ordförande, vilka skall vara lagfarna och erfarna i domarvärv, samt tre andra ledamöter.

Brottsskadelagen föreslås träda i kraft den 1 oktober 1978.

Frågan om ersättning av allmänna medel till personer som drabbats av brott har alltsedan mitten av 1940-talet gång efter annan genom motioner aktualiserats i riksdagen. Återkommande förslag har gällt införande av en obligatorisk försäkring för brottsskador och åtagande av staten att svara för ersättning av allmänna medel för dessa skador. Förslagen har främst varit inriktade på fall av personskada, men också andra typer av skador har omfattats av önskemålen.

Motionsyrkandena har så till vida vunnit instämmande vid riksdagsbehandlingen att det vid olika tillfällen uttalats som angeläget att de som blir offer för brott i största möjliga mån får gottgörelse för de skador som åsamkats dem. Under hänvisning till de svårlosta problem som ansetts förknippade med en allmän ersättningsordning och till pågående utredningar på skadestånds- och försäkringsrättens områden har dock motionerna, framför allt under tidigare år, som regel inte föranlett några åtgärder från riksdagens sida.

De provisoriska ersättningsanordningar med möjlighet till ersättning för rymlingsskador och vissa personskador, som tillkom åren 1947 respektive 1971, har dock sin grund i framställningar från riksdagen.

Frågan om en vidgad ersättning av allmänna medel till brottsoffer aktualiserades ånyo i motioner vid 1974 års riksdag. I sitt av riksdagen godkända betänkande (JuU 1974:1) förordade utskottet att frågan om vidgat statligt ersättningsansvar för brottsskador skulle utredas. Syftet borde enligt utskottet vara att åstadkomma ett ersättningssystem som bättre tillgodoser önskemålet att ge ekonomiskt skydd åt personer som drabbas av skada genom brott. Nuvarande svårigheter för brottsoffer att utfå ersättning för liden skada torde, uttalade utskottet vidare, bidra till svårigheterna att hos allmänheten vinna gehör för den delvis nya kriminalpolitik som bl. a. legat till grund för 1973 års kriminalvårdsreform. Ett ökat statligt ansvar för brottsskador skulle enligt utskottets mening sannolikt öka förståelsen för den öppna och mer humana kriminalvård som statsmakterna under stor enighet fattat beslut om. Ett sådant samhällsansvar skulle också, i kombination med andra åtgärder, kunna underlätta rehabiliteringen av den som begått brott och därvid ådragit sig en omfattande skadeståndsbörda.

Ett vidgat statligt ersättningsansvar borde enligt utskottet gälla såväl person- som egendomsskada. En utvidgning av ersättningssystemet till att omfatta även sakskador framstod ur social synvinkel som särskilt angelägen med hänsyn till att försäkringsskydd vid sådana skador ofta torde saknas hos de sämst ställda grupperna i samhället. Någon form av begränsning torde dock enligt utskottet få göras beträffande vissa brottstyper.

Utskottet framhöll också att det borde eftersträvas att ersättning skulle utgå enligt den skadeståndsrättsliga grundsatsen att den skadelidande skulle försättas i samma situation som om skadan inte inträffat; gottgörelse skulle således inte längre syfta till att främst tillgodose socialt ömmande ersättningsbehov. Även i övrigt borde skadeståndsrättsliga principer tillämpas vid ersättningsprövningen. Visst utrymme borde dock finnas för ett hänsynstagande till den skadelidandes allmänna uppträdande i samband med skadehändelsen.

Ordningen med två ersättningssystem – handlagda inom justitiedepartementet och socialstyrelsen – ansågs av utskottet orationell. Det borde därför övervägas att sammanföra dem till gemensam administration. I fråga om prövningen borde i första hand eftersträvas en ordning där ärendena handlägs av en domstolsliknande nämnd eller av annat fristående organ.

Med anledning av riksdagens begäran om utredning tillsattes den s. k. brottsskadeutredningen. Utredningen avgav betänkandet (SOU 1977:36) Ersättning för brottsskador.

Lagförslaget i propositionen, som nära anknyter till vad som föreslogs i betänkandet, tillgodoser i allt väsentligt de önskemål som innefattades i de av riksdagen uppdragna riktlinjerna. Mot denna bakgrund finner utskottet inte anledning till erinran mot förslaget i stort.

I fråga om ersättning för sakskada och ren förmögenhetsskada noterar utskottet den påtagliga restriktiviteten i propositionens förslag. Lösningen innebär, som ovan anförts, att egendomsskador i allmänhet skall ersättas endast när så i det enskilda fallet framstår som särskilt angeläget med hänsyn till den skadelidandes ekonomiska villkor och omständigheterna i övrigt. Som exempel nämns fall där den skadelidandes försörjningsmöjligheter allvarligt äventyrats genom skadan eller där en pensionär berövats egendom som han endast med stora ekonomiska uppoffringar lyckats skaffa sig. Som lagrådet framhåller är utrymmet för ersättning i själva verket ytterst begränsat. Här bortses då från de s. k. rymlingsskadorna för vilka ersättning enligt vad ovan sagts skall kunna ges enligt avsevärt förmånligare regler.

Enligt utskottets mening är det, när det gäller ersättning för egendomsskador i allmänhet, fråga om en utomordentligt svår avvägning där de statsfinansiella skälen måste tillmätas stor betydelse. Utskottet anser – inte minst med tanke på särreglerna när det gäller s. k. rymlingsskador och på det utsträckta tillämpningsområdet för ersättning vid sådana skador – att anledning saknas att invända mot den lösning som valts i propositionen.

I fråga om de kategorier av skadevållare som omfattas av den särskilda regleringen i 3 § för s. k. rymlingsskador vill utskottet understryka att, när det gäller den som är intagen i kriminalvårdsanstalt, de särskilda reglerna är tillämpliga från den tidpunkt då verkställigheten börjar till dess den intagne frigges villkorligt, överförs till vård utom anstalt eller frigges sedan straffet till fullo verkställt. Ersättningssystemet omfattar alltså skador som den intagne vållar inom anstalten, under rymning eller vid permission eller frigång eller då han av annan anledning vistas utanför anstalten under verkställighetstiden, t. ex. på sjukhus eller behandlingshem. När det gäller den som är inskriven vid eller intagen i ungdomsvårdsskola, avser på motsvarande sätt ersättningsmöjligheterna skador som vållas inom skolan samt under rymning, permission och vård utom skolan.

I det följande upptar utskottet till behandling, förutom de motioner som väckts med anledning av propositionen, vissa spörsmål som eljest tilldragit sig utskottets uppmärksamhet.

Som ovan framhållits skall enligt propositionen ärenden enligt lagen handhas av en särskild, fristående nämnd, brottsskadenämnden. Ärenden som inte är av principiell betydelse skall kunna delegeras till ordföranden, vice ordföranden eller tjänsteman vid nämnden och avgöras av denne på nämndens vägnar.

I motionerna 1861 och 1862 framförs uppfattningen att administrationen skulle kunna förbilligas om skaderegleringen i stället anförtros försäkringsbolagen som har en uppbyggd organisation med skadereglerare och besiktningmän med stor erfarenhet från ärenden av den karaktär som det här är fråga om. Särskilt påpekas att vissa försäkringsbolag av staten, landstingen och kommunerna anförtrotts uppdraget att handha skaderegleringen för behandlingsskador inom sjukvården, den s. k. patientförsäkringen, samt att

försäkringsbolag på uppdrag av arbetsmarknadens parter ombesörjer regleringen av skador inom den s. k. trygghetsförsäkringen. Motionsyrkandena går ut på att riksdagen skall begära att regeringen undersöker möjligheterna av, respektive framlägger förslag till den i motionerna förordade ordningen.

Utskottet vill med anledning av motionerna understryka lagrådets uttalande att den föreslagna lagregleringen inte kan anses innebära ett fastslående av att staten i princip skulle vara skyldig att på skadeståndsrättslig eller annan grund svara för skador i följd av brott. Bestämmelserna måste i stället anses ha den mera begränsade innebörden att staten av sociala och humanitära skäl åtar sig att inom brottsskadelagens ram utge brottsskadeersättning. Prövningen av ersättningsfrågan i det särskilda fallet innefattar en ren myndighetsutövning, som inte minst med tanke på ersättningssystemets inslag av socialt betingade värderingar kan vara av mycket grannliga natur. Mot denna bakgrund är det, som också departementschefen framhåller, främmande att låta försäkringsbolagen ombesörja skaderegleringen. Motionsyrkandena i sådant syfte bör därför inte vinna riksdagens bifall. Självklart kan det dock finnas anledning att på annat sätt söka utnyttja den erfarenhet i skaderegleringsfrågor av liknande natur som finns inom försäkringsbranschen, t. ex. genom att till brottsskadenämnden knyta ledamöter med erfarenheter från skadereglering eller att anlita försäkringsbolagen eller organ som företräder dem som remissorgan i ärenden hos nämnden.

Enligt 6 § i propositionens lagförslag skall vid bestämmande av brottsskadeersättning avräknas skadestånd på grund av skadan som skadevållaren har betalat eller kan antas ha förmåga att betala. Motsvarande avräkning bör självfallet företas om skadestånd på grund av skadan skall utges av annan skadeståndsskyldig än den som har vållat skadan, t. ex. dennes arbetsgivare, eller av flera solidariskt ansvariga skadevållare. Lagtexten bör ändras i enlighet härmed. Utskottet vill i sammanhanget tillägga att man, när det gäller att avgöra om avräkning bör ske av skadestånd som inte har betalats när brottsskadeersättningen bestäms, inte får ställa alltför stora krav på den skadelidande i fråga om hans aktivitet för att få ut ett skadestånd som han har rätt till på grund av skadan. Avräkning bör således som departementschefen framhåller inte ske t. ex. om det redan från början framstår som klart att den skadelidande har små utsikter att inom överskådlig tid få betalning för skadeståndet.

I 7 § första stycket andra meningen bör en ändring göras för att klarlägga att, i fall då personskada har lett till döden och det kan bli aktuellt med brottsskadeersättning till efterlevande, avräkning av försäkring ersättning o. d. enligt första meningen inte skall ske i den mån ersättningen motsvarar ett sparande antingen av den skadelidande själv, dvs. den efterlevande, eller av den avlidne. I sammanhanget kan påpekas att det däremot inte finns något hinder mot att ersättningen beaktas skönsmässigt med stöd av bestämmelsen i 5 kap. 2 § andra stycket skadeståndslagen.

Anslagsfrågor m. m.

I propositionen föreslås att riksdagen skall godkänna att en brottskadenämnd med de uppgifter som angetts i det föregående inrättas den 1 oktober 1978 samt att under ett nytt anslag under justitiedepartementets huvudtitel, benämnt Brottskadenämnden, för budgetåret 1978/79 anvisas ett förslagsanslag av 780 000 kr. Beloppet är avsett att täcka, förutom lönekostnader, utgifter för lokalkostnader, reseersättningar, arvoden till brottskadenämndens ledamöter, expenser, däri inräknat medel för information, samt vissa andra omkostnader. På personalsidan beräknas att t. v. samma antal tjänster som i dag disponeras i justitiedepartementet och socialstyrelsen för beredning av brottskadeärenden skall behövas på det nya kansliet.

Utskottet har ingen erinran mot regeringens förslag i denna del.

Departementschefen uppger vidare att han i likhet med brottskadeutredningen beräknar att medelsbehovet för brottskadeersättningar kommer att öka med ca 800 000 kr. under det första året som reformen är i kraft. Fr. o. m. ikraftträdandet den 1 oktober 1978 bör enligt departementschefen alla ersättningar anvisas under ett nytt anslag under justitiedepartementets huvudtitel, benämnt Ersättning för skador på grund av brott. Medelsbehovet från den 1 oktober 1978 och budgetåret ut beräknas till ca 2 milj. kr. Medel som har anvisats under nu gällande anslag för ersättning vid brottskador – anslaget G 1 på justitiedepartementets huvudtitel – men som ej har utnyttjats den 1 oktober 1978 bör enligt departementschefen tillföras budgetutjämningsfonden. Hemställan innebär att riksdagen till Ersättning för skador på grund av brott skall anvisa ett förslagsanslag av 2 000 000 kr. för budgetåret 1978/79 att disponeras fr. o. m. den 1 oktober 1978.

Utskottet noterar i denna del att socialutskottet i sitt betänkande (SoU 1977/78:31) hemställt att riksdagen under anslaget I 4 Ersättningar för skador vållade av vissa rymlingar m. fl. på socialdepartementets huvudtitel anvisar ett förslagsanslag av 1,2 milj. kr. för budgetåret 1978/79. Den del av anslaget som ej har utnyttjats den 1 oktober 1978 bör enligt socialutskottet tillföras budgetutjämningsfonden.

Justitieutskottet har inte heller i denna del någon erinran mot förslagen i propositionen. Det nya anslaget får i enlighet med regeringens förslag disponeras fr. o. m. den 1 oktober 1978. För tiden dessförinnan blir medelsbehovet under socialdepartementets huvudtitel under nästa budgetår tillgodosett om riksdagen bifaller socialutskottets förslag till medelsanvisning.

Utskottets hemställan

Utskottet hemställer

1. att riksdagen med avslag på motionerna 1977/78:1861 och 1977/78:1862 antar det i propositionen 1977/78:126 framlagda förslaget till brottsskadelag med de ändringar att 6 och 7 §§ erhåller nedan angivna som *Utskottets förslag* betecknade lydelse.

Regeringens förslag

Vid bestämmande av brottsskadeersättning avräknas skadestånd *på grund av skadan som skadevällaren har betalat eller kan antagas ha förmåga att betala.*

Vid bestämmande av brottsskadeersättning med anledning av personskada avräknas, förutom skadestånd, annan ersättning som den skadelidande har rätt till på grund av skadan och som inte har avräknats redan med stöd av 5 kap. 3 § skadeståndslagen (1972:207). Avräkning sker dock ej i den mån ersättningen motsvarar ett sparande *från* den skadelidandes sida.

Vid bestämmande av brottsskadeersättning med anledning av sakskada eller ren förmögenhetsskada avräknas, förutom skadestånd, annan ersättning som den skadelidande har rätt till på grund av skadan.

2. att riksdagen godkänner att en brottsskadenämnd inrättas den 1 oktober 1978 med de uppgifter som angetts i propositionen,
3. att riksdagen till *Brottskadenämnden* för budgetåret 1978/79 anvisar ett förslagsanslag av 780 000 kr.,
4. att riksdagen till *Ersättning för skador på grund av brott* för budgetåret 1978/79 anvisar ett förslagsanslag av 2 000 000 kr.

Stockholm den 27 april 1978

På justitieutskottets vägnar
BERTIL LIDGARD

Utskottets förslag

6 §

Vid bestämmande av brottsskadeersättning avräknas skadestånd *som har betalats eller bör kunna bli betalt till den skadelidande på grund av skadan.*

7 §

Vid bestämmande av brottsskadeersättning med anledning av personskada avräknas, förutom skadestånd, annan ersättning som den skadelidande har rätt till på grund av skadan och som inte har avräknats redan med stöd av 5 kap. 3 § skadeståndslagen (1972:207). Avräkning sker dock ej i den mån ersättningen motsvarar ett sparande *på* den skadelidandes sida.

Närvarande: Bertil Lidgard (m), Lisa Mattson (s), Eric Jönsson (s), Bertil Johansson (c), Arne Nygren (s), Lilly Bergander (s), Gunde Raneskog (c), Håkan Winberg (m), Hans Pettersson i Helsingborg (s), Svea Wiklund (c), Gunilla André (c), Ella Johnsson (c), Hjelge Klöver (s), Martin Segerstedt (s) och Margareta Andrén (fp).